

prima instanță: Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău
Judecător: S. Papuha
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Panov, N. Simciuc, A. Minciuna

ÎNCHEIERE

17 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu și Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova și Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală a Republicii Moldova, intervenienții accesorii Asociația Obștească „ReproMold”, Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, Asociația Obștească Asociația Națională „Copyright”, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” privind recunoașterea întrunirii într-o mai mare măsură a condițiilor legale pentru organizația sa de gestiune colectivă decât a altor organizații de gestiune colectivă pretendente, obligarea modificării punctului nr. 1 și 3 din decizia Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012 și suportării cheltuielilor de publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a deciziei de modificare,

cererea de chemare în judecată depusă de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova, intervenienții accesorii Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, Asociația Obștească Asociația Națională „Copyright”, Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova privind anularea, cu efect retroactiv, a actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 7 decembrie 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova și Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, fiind menținută hotărârea Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău din 22 decembrie 2014,

c o n s t a t ă :

La 04 martie 2013, Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova privind recunoașterea întrunirii într-o mai mare măsură a condițiilor legale pentru organizația sa de gestiune colectivă decât a altor organizații de gestiune colectivă pretendente, obligarea modificării punctului nr. 1 și 3 din decizia Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012 și suportării cheltuielilor de publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a deciziei de modificare.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că este asociație obștească necomercială și nonguvernamentală cu drept de persoană juridică, constituită la 31 mai 1999 prin libera asociere a autorilor și interpreților, fiind înregistrată de Ministerul Justiției al RM la 16 martie 2000. Astfel, conform statutului, are ca activitate principală gestiunea pe principii colective a drepturilor patrimoniale de autor și a drepturilor conexe.

În acest context, se arată că, 01 august 2012, expira decizia din 14 decembrie 2010 emisă de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova (AGEPI), conform Legii nr.293-XIII din 23 noiembrie 1994 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Prin decizia menționată se stabilea că reclamantul întrunea condițiile corespunzătoare să elibereze, cu referire la drepturile autorilor și interpreților, beneficiarilor licențe. Prin urmare, în scopul desfășurării în continuare a activității de gestiune colectivă, prin cererea cu nr. 1-05/280 din 05 iunie 2012 și suplimentară, cu nr. 1-07/501 din 25 octombrie 2012, reclamantul a solicitat AGEPI să-i recunoască dreptul de a desfășura activitate de gestiune colectivă pentru categorii speciale ale drepturilor de autor, drepturilor conexe ale interpreților și drepturilor conexe ale producătorilor de fonograme.

Totodată, Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova (AsDAC) subliniază că a cerut suplimentar, prin cererea nr. 1-05/280 din 05 iunie 2012, ca să fie specificat în decizia de avizare că licențele AsDAC care acordă dreptul de a reproduce opere sub formă de fonograme (dar numai pentru cazul în care titularii de drepturi vizați au transmis anterior unui producător de fonograme-dreptul la-o asemenea reproducere), precum și cele care acordă dreptul de interpretare publică, comunicare publică, retransmisie prin eter și punere la dispoziția publicului în regim interactiv a operelor muzicale și fragmentelor din operele muzical- dramatice, se extind, de asemenea, asupra titularilor de drepturi care nu au calitatea de membru al AsDAC și nici nu i-au încredințat, în vreun alt mod, drepturile în gestiune (gestiune colectivă extinsă), cu condiția că aceștia nu și-au retras drepturile din gestiunea acesteia. În același timp, licențele AsDAC se extind, de asemenea, asupra titularilor de drepturi care nu au calitatea de membru al AsDAC și nici nu i-au încredințat, în vreun alt mod, drepturile în gestiune. Aceste drepturi nu pot fi retrase din gestiunea AsDAC (gestiune colectivă obligatorie).

Cu toate acestea, AGEPI a adoptat decizia nr.2/2146 din 05 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al RM nr. 252 – 253 (4290 - 4291) din 11 decembrie 2012, prin care a dispus avizarea AsDAC, în calitate de organizație de gestiune colectivă a autorilor, interpreților și producătorilor de fonograme și videograme, cu

dreptul de a elibera beneficiarilor licențe pentru următoarele categorii de drepturi: dreptul la reproducere, inclusiv sub formă de tonuri de apel, dreptul la reproducere în scopuri personale (copia privată), dreptul la reproducere reprografică, dreptul la remunerație pentru împrumut și închiriere, dreptul la interpretare publică, dreptul de suită.

În asemenea circumstanțe, AsDAC a precizat că nu a fost de acord cu drepturile acordate, adresându-se pârâtului cu cererea prealabilă nr. 1 – 07/11, prin care a solicitat modificarea în parte a deciziei din 05 decembrie 2012. Însă, prin răspunsul nr. 99 din 25 ianuarie 2013, AGEPI a respins solicitările acestuia.

Astfel, consideră că decizia contestată denotă faptul că a fost emisă contrar dispozițiilor Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, deoarece se remarcă ignorarea vădită a statuturilor organizațiilor de gestiune colectivă și contractelor încheiate de acestea cu titularii de drepturi; a prevederilor legale care prevăd interdicția pentru organizațiile de gestiune colectivă de a desfășura activitatea comercială și a celor care prevăd condițiile în care poate fi sistată activitatea de gestiune a unei organizații.

În explicitarea poziției sale, reclamantul pretinde că prin decizia contestată au fost vătămați, în persoana sa, titularii de drepturi reprezentați de organizație în drepturile lor recunoscute de Legea nr. 139 din 02 iulie 2010, și anume circa 1616 autori și 1823 de interpreți autohtoni, dar și circa 2 000 000 de titulari străini. Prin urmare, nu este de acord cu punctul 1 și 3 din acest act.

Referitor la pct. 1, Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova remarcă că pârâtul ilegal îi recunoaște dreptul de a gestiona unele drepturi exclusive pe care acesta, reieșind din prevederile statutului și contractelor încheiate cu titularii de drepturi, nu le poate gestiona, întrucât a avut loc avizarea cu depășirea limitelor cererilor sale. Totodată, în opinia sa, nu i-a fost atribuit dreptul de a gestiona unele drepturi exclusive pe care, conform statutului și contractelor încheiate cu titularii de drepturi, le deține sau trebuie să le gestioneze, fiind ignorate vădit cererile sale.

O altă critică adusă punctului respectiv constă în ilegalitatea nerecunoașterii dreptului său de a gestiona anumite categorii de drepturi cel puțin pentru membrii săi, întrucât întrunește într-o mai mare măsură condițiile prevăzute în art. 48 alin. (6) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 decât alte organizații pretendente. Spre deosebire de alte asociații, din iulie 2010 și până la momentul avizării, numărul de membri ai AsDAC au fost în creștere, iar după decembrie 2012 și februarie 2013 se menține un număr constant, de circa 3027 membri. Or, din moment ce majoritatea acestor titulari i-au încredințat în gestiune drepturi, este incontestabilă temeinicia revendicărilor sale. De asemenea, acest punct de vedere se confirmă prin documentele prezentate în susținerea acțiunii, cum ar fi listele autorilor și datele privind contractele de reprezentare încheiate pe parcursul activității sale.

Reclamantul a precizat că are capacitate de a gestiona, pe principii colective, drepturile patrimoniale corespunzătoare, ceea ce se dovedește prin asigurarea cu spațiu pentru angajați și organizarea resurselor umane în acord cu legislația în vigoare pentru a fi posibilă desfășurarea activității de gestiune colectivă a drepturilor. Aceeași idee se demonstreze prin documentația referitoare la colectivul de angajați în

ansamblu și prin actele care dovedesc că totul se derulează în mod organizat/regulat, dar nu din inerție. În plus, învederează că dispune de resurse tehnice și mecanisme adecvate de acumulare, distribuire și plată a remunerației. La fel, a susținut că asigură un tratament egal titularilor de drepturi și utilizatorilor de creații, ce se atestă prin contractele standard încheiate cu aceștia, având aceleași cote de repartitie aplicabile și reguli de repartitie, iar contractele de licență sunt, de asemenea, contracte standard.

În afară de cele relatate, reclamantul a menționat că raportul „Legislația și Politicile în Domeniul Proprietății Intelectuale, Armonizarea Legislației Republicii Moldova cu Standardele Uniunii Europene” confirmă că AGEPI în calitate de autoritate publică la adoptarea deciziei contestate, urma să se bazeze și să respecte principiile imparțialității, obiectivității, transparenței și egalității în fața legii. Însă argumentele sus enumerate dovedesc încălcarea flagrantă a acestor reguli.

Cât privește dezacordul cu punctul 3 al deciziei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012, reclamantul sugerează că pârâtul nu avea nici un temei să se pronunțe în sensul limitării în timp a dreptului acestuia de a desfășura activitate de gestiune colectivă. În susținerea acestei poziții face trimitere la faptul că majoritatea contractelor încheiate cu titularii de drepturi prevăd următoarele 3 componente: termen de valabilitate inițial de 3 ani; prolongarea automată din an în an și preaviz de reziliere de cel puțin 6 luni. Astfel, raportul privind numărul total de contracte încheiate/reziliate de AsDAC cu titularii de drepturi pe perioada 01 ianuarie 2011 – 11 februarie 2013 ilustrează că la un contract reziliat au fost încheiate circa 11. Iar în următorii ani nu poate să sufere vreo schimbare substanțială în situația în care numărul membrilor este de 3027.

În concluzie, a relevat că dacă se recunoaște un drept limitat în timp, este necesar indicarea documentului care justifică respectivă perioadă și nicidecum în sensul că se dă un drept. Prin urmare, negarea dreptului de a desfășura activitatea de gestiune colectivă poate fi efectuată prin intermediul pârghiilor corespunzătoare, și anume la constatarea ulterioară a unor factori care să genereze această împrejurare. Asemenea metode ar fi numai cele prevăzute în art. 51 alin. (5) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

Solicită Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova, recunoașterea întrunirii într-o mai mare măsură a condițiilor prevăzute în art. 48 alin. (6) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 decât a altor organizații de gestiune colectivă pretendente. La fel, a cerut obligarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova de a modifica pct. 1 din decizia sa nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012 și de a exclude din pct. 3 sintagma „și este valabilă pe un termen de 3 ani”.

În același timp, a solicitat ca Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova să suporte cheltuielile de publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a deciziei de modificare. (vol. I; f. d. 34 – 35)

La 14 mai 2013, au fost introduși, la demersul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova, intervenienții accesorii Asociația Obștească „ReproMold”, Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” (ORDA), Asociația Obștească Asociația Națională „Copyright” (ANCO). (vol. I; f. d. 166, *pe verso*)

Prin încheierea din 24 mai 2013, a fost atras în proces Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” (ANPCI), în calitate de intervenient accesoriu de partea reclamantului. (vol. I; f. d. 168 – 171)

La 04 iulie 2012, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a depus cerere de chemare în judecată, la Curtea de Apel Chișinău, împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova privind anularea actului administrativ.

În argumentarea punctului său de vedere, reclamantul a indicat că, la 21 octombrie 2011, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe din cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a RM (AGEPI) a emis decizia de acceptare a eliberării avizului în interesul acestuia cu dreptul de a activa în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexe ale autorilor, interpreților, producătorilor de fonograme și organizațiilor de difuziune, în conformitate cu prevederile art. 48 a Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

Se arată că Legea nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe a fost publicată în Monitorul Oficial al RM nr. 191-193/630 din 1 octombrie 2010, astfel încât la data de 1 ianuarie 2011 toate efectele legii abrogate, au încetat, iar ca rezultat, toți cei care dispuneau de drepturi în baza Legii nr. 293-XIII din 23 noiembrie 1994 privind dreptul de autor și drepturile conexe, urmau să se conformeze prevederilor Legii nr. 139 din 02 iulie 2010. Astfel, în corespundere cu art. 48 alin. (9) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 și având în vedere că decizia AGEPI a fost publicată în Monitorul Oficial la 20 ianuarie 2012, reclamantul susține că era unica organizație care s-a conformat pe deplin dispozițiilor legii citate.

ANPCI relatează că, ulterior, a recepționat adresarea AGEPI nr. 868 din 18 mai 2012 din conținutul, cărei rezultă că, la 1 august 2012, expira termenul în care A.O. „AsDAC” și A.O. „Copyright” au fost împuternicite cu dreptul de a elibera beneficiarilor licențe, însă AGEPI a indicat că ar fi oportună inițierea negocierilor între organizațiile de gestiune colectivă pentru desemnarea organizației care să elibereze beneficiarilor licențe, fiind stabilit un termen limită în acest sens, de până la 05 iunie 2012. De asemenea, a fost invocat că, în cazul în care mai multe organizații de gestiune colectivă gestionează aceleași categorii de drepturi ale aceluiași categorii de titulari de drepturi și în lipsa unui acord, AGEPI va iniția procedura de instituire a unei comisii de desemnare a organizației de gestiune colectivă care va elibera beneficiarilor licențe. Prin urmare, la 11 iunie 2012, reclamantul precizează că a solicitat pârâtului să se abțină de la instituirea oricăror comisii de desemnare a organizației de gestiune colectivă care va elibera beneficiarilor licențe, petrecerea oricăror acțiuni, motivând că art. 70 al Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nu prevede asemenea formalități, ce ar confirma prelungirea valabilității avizărilor asociațiilor de gestiune colectivă, ce au fost eliberate în baza Legii nr. 293 din 23 noiembrie 1994.

Astfel, se accentuează că ANPCI, în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexe, dispune de toate resursele

necesare întru respectarea prerogativelor sale și anume eliberarea licențelor corespunzătoare, colectarea și distribuirea onorariului de autor.

În continuare, reclamantul subliniază că Legea nr. 139 din 02 iulie 2010 nu prevede procedura de avizare repetată de către AGEPI a unei organizații de gestiune colectivă. Or, art. 48 alin.(11) a Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 stabilește în mod expres că ANPCI poate efectua gestiunea colectivă extinsă, inclusiv eliberarea licențelor beneficiarilor, acumularea și distribuirea remunerației pentru utilizarea drepturilor de autor și conexe, și în numele acelor titulari de drepturi de autor și conexe care nu au calitatea de membru al ANPCI și nici nu i-au încredințat în vreun alt mod drepturile în gestiune, cu condiția că aceștia nu și-au retras drepturile din repertoriul ANPCI. În aceste circumstanțe, consideră că negocierile de desemnare a unei organizații de gestiune colectivă, care să elibereze beneficiarilor licențe, sunt inutile, deoarece, în conformitate cu Legea nr. 139 din 02 iulie 2010 și a avizului eliberat 21 octombrie 2011, o asemenea organizație este ANPCI, iar celelalte organizații până în prezent nu au obținut aviz de la ANPCI în acest sens și activitatea lor încalcă art. 38 alin.(5) a Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe.

Solicită Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”, anularea răspunsurilor Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova nr. 868 din 18 mai 2012 și nr. 1091 din 20 iunie 2012 și declararea, ca fiind ilegale, a acțiunilor Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova în vederea desfășurării concursului Comisiei de Avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe din 13 iulie 2012, orele 14:00. (vol. VII; f. d. 4)

La 01 martie 2013, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău a dispus strămutarea acțiunii la Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău, după competența jurisdicțională și teritorială. (vol. VII, f. d. 113)

Între timp, la Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău, la 9 ianuarie 2013, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova, intervenienții accesorii Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, Asociația Obștească Asociația Națională „Copyright”, Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova privind anularea actului administrativ.

În argumentarea poziției sale, reclamantul a invocat că, la 21 octombrie 2011, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sau conexe din cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a RM (AGEPI) a emis decizia de acceptare a eliberării avizului în interesul acestuia cu dreptul de a activa în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexe ale autorilor, interpreților, producătorilor de fonograme și organizațiilor de difuziune, în conformitate cu prevederile art. 48 a Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Astfel, prin decizia AGEPI nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012, a fost avizată cu dreptul de a activa în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexe ale autorilor, interpreților, producătorilor de fonograme și organizațiilor de difuziune.

Ulterior, la 11 decembrie 2012, a fost publicată decizia Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Conform acesteia, AsDAC și ORDA au fost avizate să gestioneze drepturile, care conform avizului din 21 octombrie 2011 erau gestionate de reclamant.

Prin urmare, reclamantul consideră că decizia nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012 este ilegală și pasibilă de a fi anulată. Respectiv, contrar legii, actul contestat prevede că AsDAC și ORDA vor gestiona drepturile autorilor, interpreților și producătorilor de fonograme și videograme pentru diferite categorii de drepturi. În acest sens, subliniază că Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova nu a delimitat categoriile titularilor de drepturi, așa cum prevedea legislația națională. Însă sub pretextul ultimei variante legale a admis o segmentare a drepturilor în cadrul fiecărei categorii de titulari. Delimitarea stabilită de pârât reflectă numai „abordarea economico – comercială” care presupune că organizațiile de gestiune enumerate mai sus vor elibera licențe diferitor tipuri de utilizatori, indiferent de tipul de titulari de drepturi. În rezultat, orice autor, interpret sau un alt titular de drepturi trebuie să fie membru simulat la trei organizații: ANPCI, AsDAC și ORDA.

În același context, reclamantul a pretins că AGEPI a delimitat categoriile de drepturi pentru organizații alogice, neargumentat și nefundat legal. Iar, prin abordarea greșită a pârâtului, au rămas negestionate pe principii colective dreptul patrimonial de autor la demonstrarea publică a operei, dreptul patrimonial la distribuție și dreptul patrimonial la import în vederea distribuției.

Totodată, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” susține că AGEPI nu este competent să elibereze avize organizațiilor de gestiune colectivă până la reglementarea acestei proceduri printr-o hotărârea de Guvern, iar nerespectarea art. 48 alin. (6) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 constituie depășire de atribuții.

Solicită Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”, anularea deciziei nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012 a Comisiei de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și/sa conexe a Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală. (vol. VI, f. d. 15)

Prin încheierea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 24 mai 2013, au fost conexe într-o procedură cererea de chemare de judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” din Republica Moldova cu cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale”. (vol. I; f. d. 168 – 171)

La 28 februarie 2014, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” a depus cerere de modificare a pretențiilor principale din ambele acțiuni.

În prezentarea poziției sale, reclamantul a menționat că prin adoptarea deciziei nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova i-a lezat drepturile legitime. Astfel, i-a fost cauzat un permanent prejudiciu sub diferite forme, iar odată cu abrogarea acestui act este corect ca în hotărârea pronunțată se constată caracterul ilegal al acestei decizii. În opinia reclamantului, se impune necesitatea constatării deciziei ca fiind emisă ca ilegală în

fond și contrar procedurii stabilite din data emiterii deciziei, având drept temei juridic art. 12 alin. (1) Cod civil și art. 29 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ.

Solicită Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, constatarea deciziei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial din 05 decembrie 2012, ca fiind ilegală și emisă cu încălcarea cerințelor legale prevăzute de art.13 al. (1) și al. (2) ale Legii nr. 317 din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și le altor autorități centrale și locale.

În același timp, a cerut ca anularea deciziei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012 să fie cu efect retroactiv din data emiterii de 05 decembrie 2012. (f. d. vol. VII, f. d. 206 – 208)

Pe parcursul examinării cauzei, pârâtul Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova și-a prezentat poziția și a depus referință în întâmpinarea ambelor cereri de chemare în judecată, prin care a cerut respingerea acțiunilor, ca fiind neîntemeiată. (vol. I, f. d. 71 – 74; vol. VII, f. d. 93 și 141 – 143)

Prin referință, depusă la 17 mai 2013, Asociația Obștească „ReproMold” a susținut cerințele înaintate de Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexa” din Republica Moldova, fiindcă nu sunt vizate interesele proprii. (vol. I; f. d. 150)

La fel, prin referința formulată împotriva cererilor de chemare în judecată, Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” a solicitat respingerea acțiunilor, ca fiind neîntemeiate. (vol. VII, f. d. 214 – 220)

Prin hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 22 decembrie 2014, au fost respinse cererile de chemare în judecată depuse de Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexa” din Republica Moldova și Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, ca fiind neîntemeiate. (vol. IX, f. d. 241, 246 – 248)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 7 decembrie 2016, au fost respinse apelurile declarate de către Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexa” din Republica Moldova și Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, fiind menținută hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 22 decembrie 2014. (vol. XI, f. d. 25 – 46)

La 22 decembrie 2016, Curtea de Apel Chișinău le-a expediat participanților la proces copia deciziei integrale din 7 decembrie 2016. (vol. XI, f. d. 48)

La 22 februarie 2017, Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexa” din Republica Moldova a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel din 07 decembrie 2016 și hotărârii primei instanțe din 22 decembrie 2014, în partea ce ține de respingerea cerințelor sale, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurentul afirmă că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 48 din Legea nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, în special alin. (4) și (8), fapt ce se încadrează în temeiurile prevăzute în art. 432 alin. (2), lit. c) din CPC. În opinia acestuia, articolul citat din Legea nr. 139 stabilește o singură soluție legală obligatorie ce impune

Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova ca, în momentul deciziei de avizare, să se limiteze la cerințele de avizare formulate de organizațiile de gestiune solicitante.

Prin urmare, recurentul constată că instanța nu numai că a scris chestiuni care nu se regăsesc în decizia litigioasă la care face referire, dar a și interpretat eronat art. 48 al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010, deoarece legea nu descalifică o anumită organizație în cazul depistării anumitor neajunsuri, ci obligă de a alege organizația cea mai bună din toate care au depus cereri doar în cazul în care solicită licența extinsă și/sau obligatorie. Totodată, din pct. 81 al deciziei instanței de apel, se observă o profundă confuzie în înțelegere de către instanța a alin. (6) din art. 48 al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010.

În același context, se arată că în situația în care intimatul a omis aplicarea unor norme imperative ale legii ce prescriu o conduită obligatorie, instanța de contencios administrativ, în temeiul art. 25 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ, este în drept să admită acțiunea și să oblige pârâtul să emită actului administrativ cerut de parte.

O altă obiecție asupra deciziei contestate invocate de recurent constă în faptul că instanța de apel a apreciat arbitrar probele, ceea ce a dus la soluționarea greșită a pricinii, fiind întrunite prevederile art. 432 alin. (4) din CPC. Așadar, se menționează că instanța de apel nu a luat în seamă argumentul cu privire la împrejurarea că AsDAC avea o activitate de 12 ani în baza unor contracte reale și locative, iar ORDA era o organizație fondată cu o lună înaintea depunerii cererii de avizare. În același timp, consideră că motivarea din pct. 68 al deciziei, este preluată din referințele depuse de intimat, reprezintă o interpretare eronată a realității trecerii sarcinii probațiunii de la pârât pe seama AsDAC, deși conform art. 24 din Legea contenciosului administrativ, sarcina probei aparține pârâtului.

La 28 februarie 2017, Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexă” din Republica Moldova a formulat un supliment la cererea de recurs, în care a precizat că instanța de apel a reținut legalitatea avizării ANPCI doar pentru gestiunea drepturilor propriilor membri, ce se observă din pct. 46, 51, 52, 85, 86 și 88 din decizia din 7 decembrie 2016.

De asemenea, susține că instanța de apel invocă legalitatea solicitării organizației de gestiune colectivă și titularilor de drepturi pentru a fi avizate cel pentru gestiunea membrilor săi, deci, la fel, în contradictoriu cu decizia sa de respingere a revendicării AsDAC de a fi avizată să gestioneze cel puțin drepturile membrilor săi.

Susține că punctele 74, 83, 92 din decizia contestată constituie alte alegații ale instanței de apel în susținerea deciziei AGEPI din 05 decembrie 2012, însă fără a fi argumentate în vreun fel. La fel, precizează că în punctele 55, 57, 68, 81 al hotărârii instanței sunt niște chestiuni inventate care nu sunt relevante pentru acest dosar și nici nu sunt probate de materialele cauzei.

La 28 februarie 2017, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 7 decembrie 2016, solicitând casarea deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel în cazurile în care eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea recursului, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” susține că instanța de apel nu a aplicat art. 48 alin. (1) – (10) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

Astfel, recurentul învederează că este o încălcare esențială la emiterea soluției aplicarea prevederilor art. 48 alin. (11) – (13) al Legii citate, expuse în pct. 42 al deciziei instanței de apel, deoarece dispozițiile legale pe care sunt bazate concluziile instanței de apel sunt străine situației de fapt existente în cazul dedus judecării. Or reglementarea juridică la conținutul și modul de emitere a actului administrativ este prevăzut exhaustiv la art. 48 alin. (1) – (10) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Consideră că instanța de apel a exclus în partea ce ține de înregistrarea, avizarea, categoriile de avizare, procedura de avizare și concursul prevăzut la art. 48 alin. (6) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010.

În opinia sa, contrar art. 373 CPC, instanța de apel nu a verificat în limitele apelului declarat categoriile de drepturi și categoria titularilor pentru care s-a avizat Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” și Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”. Totodată, sugerează că instanța ierarhic inferioară a omis intenționat să se pronunțe la cele invocate în apel, cu privire la faptul că decizia AGEPI vizează moduri de valorificare sau utilizare a obiectelor drepturilor de autor.

Un alt argument constă în faptul că la momentul emiterii deciziei nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012, Guvernul Republicii Moldova nu a stabilit și nu a elaborat modul de avizare în acord cu alin. (6) al art. 48 din Legea nr. 139 din 02 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Prin urmare, se arată că Comisia de avizare din cadrul AGEPI a depășit atribuțiile la emiterea deciziei contestate, a încălcat procedura stabilită și a emis decizia data cu încălcarea normelor materiale.

La 09 martie 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, în cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia (vol. XI, f. d. 80)

La 11 aprilie 2017, intimatul Agenția de Stat pentru Proprietate Intellectuală a depus referință în întâmpinarea recursului, solicitând respingerea cererilor de recurs depuse de Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova și Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, cu menținerea în vigoare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016.

La 25 aprilie 2017, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a depus cereri la referința indicată mai sus și la recursul declarat de Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova, prin care a precizat că încă o dată se demonstrează faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 7 decembrie 2016 este ilegală, concluziile expuse de instanță sunt bazate pe interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, aprecierea arbitrară a probelor administrate la dosar și încălcarea principiului degrevării probațiunii. (vol. XI, f. d. 153 – 156; 157 - 159)

Prin referința, formulată la 25 aprilie 2017, Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” a solicitat respingerea ca inadmisibile a cererilor de recurs și încasarea în mod solidar de la Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova și Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a sumei de 4 800 lei, care constituie cheltuielile de judecată sub formă de plată pentru asistență juridică achitată avocatului. (vol. XI, f. d. 98 – 104)

Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a depus observații asupra întâmpinării prezentate supra, considerând că este una ilegală și amorală, bazată pe declarații false. (vol. XI, f. d. 182 – 183)

Prin recursul suplimentar din 25 aprilie 2017, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a invocat că instanța de fond nu a examinat și nu s-a pronunțat asupra solicitărilor reclamanților. Totodată, susține că instanța de apel nu a observat inexistența categoriilor de drepturi expuse în decizia nr. 2/2146 din 5 decembrie 2012, în care sunt indicate modalități de realizare a drepturilor de autor și conexe. Suplimentar, art. 48 alin. (8) din Legea nr. 139 din 02 iulie 2010, prevede avizarea doar a unei organizații de gestiune colectivă pentru o categorie de titulari de drepturi, însă, la 5 decembrie 2012, intimatul a avizat pentru ambele categorii de drepturi pe ANPCI prin deciziile comisiei de avizare din 21 octombrie 2011 și nr. 1/57 din 12 ianuarie 2012.

În concluzie, recurentul pretinde că instanța de apel nu a supus unei analize minuțioase și nu a verificat aceste circumstanțe, care necesitau a fi analizate prin prisma cadrului legal aplicabil la caz.

La 26 aprilie 2017, Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova a depus recurs suplimentar ca urmare a referinței, formulate de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală.

În argumentarea poziției sale, recurentul a reiterat că intimatul, de fapt, nu s-a limitat la revendicările AsDAC și că a depășit prevederile art. 48 alin. (8) din Legea nr. 139 din 02 iulie 2010. Consideră că avizarea pe care trebuie să o efectueze intimatul poate fi calificată drept legală dacă normele nu vor fi rupte din context, dar prin coroborare normelor legale din legea sus citată.

În aceeași ordine de idei, asociația recurentă pretinde că toate materialele dosarului confirmă că, la data avizării, corespundea într-o măsură mai mare criteriilor legale. Astfel, instanța de judecată, fiind cea care verifică legalitatea actului administrativ, are dreptul să o oblige pe AGEPI să efectueze aceste lucru prin emiterea unui act în temeiul art. 25 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ.

Ca răspuns la cererea de mai sus, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a formulat, la 10 mai 2017, o cerere în care și-a menținut poziția cu privire la circumstanțele de drept din cererile anterioare, solicitând admiterea suplimentelor la recursul, depus de Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova, ca fiind încă o probă și dovadă de neglijare a intimatului a legislației în vigoare. (vol. XI, f. d. 178 – 181)

La 10 mai 2017, Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a adus la cunoștința instanței de recurs că, în baza materialului

probator, se demonstrează că nu exista posibilitate de a anunța ședința de avizare; a primi cereri de participare și solicită de organizații de gestiune colectivă și de a adopta decizii ilegale. Susține, în continuare, că la aceste întrebări, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală nu a putut răspunde nici în instanța de fond, nici în instanța de apel. (vol. XI, f. d. 184 – 186)

Până la data examinării pricinii, intervenienții accesorii Asociația Obștească „ReproMold” și Asociația Obștească Asociația Națională „Copyright” nu au depus referință, prin care să-și expună opinia referitoare la recursurile supuse examinării.

Analizând admisibilitatea acestor recursuri, conform art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova și Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” sunt inadmisibile, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Prin prisma normei de drept enunțate, instanța de recurs consideră că recursul declarat de Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexe” din Republica Moldova din 22 februarie 2017 este depus în termen, deoarece reprezentantul recurentului, împuternicit prin procura nr. 1 – 05/486 din 24 octombrie 2016, Nadejda Rusu, a primit copia de pe decizia instanței de apel din 07 decembrie 2016 la 23 decembrie 2016. (vol. XI, f. d. 49)

În același timp, completul judiciar constată că la materialele dosarului nu există dovada recepționării de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intelectuale” a copiei deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016. Astfel, în lipsa acestor înscrisuri, instanța de recurs nu poate aprecia cu precizie momentul, când a fost comunicată hotărârea integrală. Din acest raționament și pentru a nu restricționa accesul liber la justiție, se consideră că recursul declarat de recurent la 28 februarie 2017, se încadrează în limitele prevăzute în art. 434 alin.(1) CPC.

Concomitent, materialele cauzei, atestă că recursurile menționate mai sus nu au fost examinate anterior, iar, conform art. 430 CPC, au fost intentate de persoanele abilitate cu acest drept.

Ansamblul celor relatate, denotă că cererea de recurs nu a întrunit temeiurile de inadmisibilitate prevăzute în art. 433 alin. b), c), d) Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recursuri, precum și având în vedere poziția formulată în referințe și cererile anexate la materialele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, Colegiul își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță, de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea*, *de exemplu*, *Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care

erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrări a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, completul judiciar observă că cererea de recurs declarată de Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexa” din Republica Moldova este formulată în temeiul art. 432 alin. (2) lit. c) CPC, așa cum este cerut de art. 437 alin. (1), lit. f) CPC. Astfel, în conținutul acesteia, recurentul specifică că a solicitat recunoașterea întrunirii într-o mai mare măsură a condițiilor legale pentru organizație sa de gestiune colectivă decât a altor organizații de gestiune colectivă pretendente, obligarea modificării punctului nr. 1 și 3 din decizia Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012 și suportării de către intimat a cheltuielilor de publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a deciziei de modificare.

Cu toate acestea, instanța de recurs reamintește că instanța de apel a constatat că decizia nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012 a fost abrogată prin punctul 4 al deciziei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013, însă fără a avea caracter retroactiv, producând efecte juridice din momentul intrării în vigoare a ultimei decizii la 04 octombrie 2013. La fel, instanța a indicat că persoana nu poate contesta în contenciosul administrativ actul juridic care nu se află în ființă, iar, în acest caz, ea poate solicita doar despăgubiri, în ordinea procedurii contencioase (*a se vedea* punctul 49 și 72 din decizia Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016).

În acest sens, recurentul nu a convins instanța de recurs că instanța de apel era obligată să aplice dispozițiile art. 25 alin. (1), lit. b) din Legea nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 contenciosului administrativ, deoarece, la moment, legea citată nu prevedea modalitatea de modificare a unui act administrativ, care a fost abrogat de autoritatea emitentă. Respectiv, argumentele acestuia în privința admiterii pretențiilor privind recunoașterea întrunirii într-o mai mare măsură a condițiilor legale pentru organizație sa de gestiune colectivă decât a altor organizații de gestiune colectivă pretendente și suportarea de către intimat a cheltuielilor de publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a deciziei de modificare, decad din aceleași motive. Totodată, deși, recurentul pretinde că a cerut obligarea emiterii unui act de recunoaștere, din analiza cerințelor acestuia, rezultă că a solicitat doar „recunoaștere”, iar sintagma „obligarea Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală” se referă la modificarea punctelor din decizia contestată.

Astfel, în situația descrisă, completul judiciar subliniază că criticile aduse de recurent nu pot fi primite spre examinare în fond, atâta vreme cât nu au putut înlătura mențiunile instanței de recurs de mai sus. Or, deși articolul 6 § 1 din Convenție nu

obligă instanțele de judecată să ofere răspunsuri detaliate la toate argumentele invocate, totuși din hotărâre trebuie să reiasă clar că elementele esențiale ale cauzei au fost examinate (a se vedea cauza *Taxquet v. Belgiei* [MC], para. 91, CEDO 2010).

Cu privire la recursul declarat de către Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”, completul de admisibilitate reține că au fost invocate temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a), b), c) din CPC. În pofida acestui fapt, instanța consideră că recurentul nu a demonstrat prin ce s-a manifestat încălcarea normelor de drept material de către instanțele ierarhic inferioare.

În esență, din analiza pretențiilor recurentului cu privire la constatarea, ca fiind ilegală, și anularea cu efect retroactiv a deciziei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intellectuală a Republicii Moldova nr. 2/2146 din 05 decembrie 2012, completul judiciar notează că recurentul dorește desființarea actelor administrative cu efect retroactiv. La moment o asemenea procedură se poate efectua doar prin prisma alin. (2) al art. 29 din Legea contenciosului administrativ, care prevede că, ținând cont de unele circumstanțe concrete și de eventualitatea survenirii unor urmări juridice negative, instanța de contencios administrativ poate stabili, prin hotărârea sa, că normele declarate nule nu vor produce efecte juridice de la data adoptării actului administrativ.

La fel, această modalitate poate fi aplicată doar în cazul când actul contestat este anulat doar de către instanța de judecată, iar, în speță, atât decizia contestată a fost abrogată de către organul emitent, Agenția de Stat pentru Proprietate Intellectuală. Așadar, completul judiciar amintește că instanța de apel a indicat că persoana nu poate contesta în contenciosul administrativ actul care nu se află în ființă, iar, în acest caz, ea poate solicita doar despăgubiri, în ordinea procedurii contencioase.

În aceste circumstanțe, instanța consideră că recurentul nu a motivat și nu și-a expus poziția asupra acestui aspect, care este decisiv pentru examinarea cauzei. Iar, din succesiunea argumentelor invocate de recurent, trebuie subliniat că Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a reluat criticile prezentate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Totodată, cerința formulată de Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” privind invitarea participanților la ședință de judecată, se respinge în temeiul art. 440 alin. (2) CPC, potrivit căruia asupra admisibilității recursului se decide fără prezența participanților la proces sau a reprezentanților acestora, prin emiterea unei încheieri nemotivate despre care se face o mențiune pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

În lumina celor relatate, completul judiciar constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, nedezvoltate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) CPC. Or, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din CPC.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19

decembrie 1997, para. 55; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), ibidem, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, ibidem, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurenții Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexa” din Republica Moldova și Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” au formulat cererile respective după ce au avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursurile deduse judecății nu s-au bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, Colegiul constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

Instanța de judecată reamintește că, prin referința, formulată la 25 aprilie 2017, Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” a solicitat încasarea, în mod solidar, de la Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexa” din Republica Moldova și Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” a sumei de 4 800 lei, care constituie cheltuielile de judecată sub formă de plată pentru asistență juridică achitată avocatului. (vol. XI, f. d. 98 – 104)

În susținerea poziției sale, intervenientul accesoriu a anexat ordinul de plată a onorariului avocatului din 19 decembrie 2016 (vol. XI, f. d. 147) și factura fiscală seria WH nr. 6022769 din 11 ianuarie 2017 (vol. XI, f. d. 148).

Din cercetarea acestei cerințe, instanța de judecată observă că intervenientul accesoriu a menționat despre dreptul acestuia la compensarea cheltuielilor de judecată în cazul respingerii cererilor de recurs. Cu toate acestea, potrivit înscrisurilor prezentate Asociația Obștească „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, suma de 4 800 de lei a fost transferată pe contul avocatului Melnic Alexandr la 11 ianuarie 2017, însă recursurile declarate de Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexa” din Republica Moldova și Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” au fost depuse la 22 februarie 2017 și 28 februarie 2017, cu mult după celor menționate supra.

Ansamblul celor relatate pune la îndoială veridicitatea acestor probe în raport cu recursurile supuse examinării, și anume faptul că avocatul Melnic Alexandr a primit vreo recompensă bănească în ordine de recurs de la intervenientul accesoriu pentru întocmirea referinței, atât timp cât, la 19 decembrie 2017 și 11 ianuarie 2017, nici nu era inițiată prezenta procedură în ordine de recurs.

În cazul de față, luând în considerație documentele aflate în posesia sa și criteriile stabilite în jurisprudența CtEDO, completul judiciar respinge cerința acestuia cu privire la încasarea, în mod solidar, de la recurenți a sumei de 4 800 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele determinate supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursurile declarate de către Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexes” din Republica Moldova și Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale” nu ridică probleme de drept și nu pot fi acceptate spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Asociația Obștească Asociația „Drepturi de Autor și Conexes” din Republica Moldova și Asociația Obștească „Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală